

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.08.1990, sp. zn. 3 Cz 62/90, ECLI:CZ:NS:1990:3.CZ.62.1990.1

Číslo: 2/1993

Právní věta: Jestliže navrhovatel požadoval v návrhu na vydání platebního rozkazu, aby platební povinnost dvou (nebo více) odpůrců byla jim uložena společně a nerozdílně, nemůže se soud svým rozhodnutím odchýlit od návrhu a bez dalšího postupu v součinnosti s navrhovatelem uložit odpůrcům, aby navrhovateli zaplatili požadovanou částku bez uvedení jejich podílu na celkové platební povinnosti, ale ani s uvedením těchto podílů.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 27.08.1990

Spisová značka: 3 Cz 62/90

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Platební rozkaz, Řízení před soudem, Rozhodnutí soudu

Předpisy: 40/1964 Sb. § 550 99/1963 Sb. § 172

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatel se domáhal, aby odpůrcům byla platebním rozkazem společně a nerozdílně uložena povinnost zaplatit mu 4 400 Kčs spolu s úrokem z prodlení. Uvedl, že odpůrci s Českou spořitelnou uzavřeli 29.8.1983 dohodu o půjčce v původní výši 28 000 Kčs a navrhovatel za jejich závazek ze smlouvy převzal ručení. Protože odpůrci svou povinnost platit ujednané měsíční splátky řádně a včas neplnili, uhradil za ně navrhovatel žalovanou částku věřiteli.

Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou platebním rozkazem 22.7.1987, č. j. 5 C 509/87-3, uložil oběma odpůrcům zaplatit navrhovateli do patnácti dnů 4 400 Kčs s tříprocentním úrokem z prodlení od 10. 7.1987 do zaplacení; současně jim uložil, aby na nákladech řízení navrhovateli zaplatili 615 Kčs.

Nejvyšší soud České republiky rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČR, tak, že tímto platebním rozkazem, který nabyl právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Ustanovení § 172 odst. 1 o. s. ř. umožňuje předsedovi senátu vydat i bez slyšení odpůrce platební rozkaz, jestliže je v řízení uplatněno právo na zaplacení peněžité částky nepřesahující částku zákonem stanovenou, vyplývá-li toto právo ze skutečností uvedených navrhovatelem a nejde-li o

případy podle ustanovení § 172 odst. 2 o. s. ř. Soud je přitom vázán obsahem návrhu na zahájení řízení, jenž musí především obsahovat přesné údaje o navrhovaném obsahu rozsudečného výroku, jakož i údaje o tom, na jakém skutkovém základě je nárok uplatňován. Tímto obsahem návrhu je soud vázán a v souladu s dispoziční zásadou nemůže tedy přiznat navrhovateli něco jiného, než čeho se původním (popřípadě účinně změněným) návrhem domáhal.

V projednávané věci návrh neobsahoval údaj o tom, zda odpůrci byli ze smlouvy o půjčce státní spořitelně zavázáni solidárně nebo zda jejich podíly na dluhu byly ve vzájemném poměru stejné; na tomto údaji totiž závisela povaha jejich povinnosti vůči ručiteli, který za ně dluh splnil a důvodně požadoval za poskytnuté plnění náhradu.

Soud prvního stupně pochybil, jestliže vydal platební rozkaz vůči dvěma odpůrcům, aniž by rozhodl o navrhované solidární platební povinnosti. Neuvažil, že pokud návrh směřuje proti dvěma (více) odpůrcům, musí být již z jeho obsahu patrné, jaký podíl je vůči každému z odpůrců uplatňován, či zda jde o jejich společnou a nerozdílnou povinnost. Protože v tomto směru nebyl požadavek dostatečného skutkového zdůvodnění na navrhované solidární povinnosti splněn, neboť nebyla jasně a určitě uvedena povaha dlužnického závazku odpůrců vůči spořitelně, nemohl soud bez postupu podle ustanovení § 43 o. s. ř. platební rozkaz vydat, neboť neměl podklady pro rozhodnutí o zaplacení žalované částky bez stanovení výše podílu každého z odpůrců, popřípadě bez vyslovení jejich solidární povinnosti.

Soud prvního stupně tedy svým platebním rozkazem porušil zákon v ustanoveních § 43 a § 172 odst. 1 o. s. ř. ve vztahu k ustanovení § 56 o. z. ve znění před novelizací zákonem č. 509/1991 Sb./2/ Proto bylo důvodné stížnosti pro porušení zákona vyhověno, napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Poznámky pod čarou:

- 1) Srov. k tomu rozhodnutí uveřejněné pod č. 42/1975 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.
- 2) Nyní viz § 550 o. z.